

Cartoons

Mooi volgens Barman 3

FILM

A Single Man (Tom Ford)

Gewoon een grote verrassing. Wat het begin lijkt van één lange parfumreclame ontpopt zich als een hypergestileerd liefdesdrama. Gelukkig steekt Ford even veel werk in het spel van zijn acteurs als in de keuze van het decor. Een film als een oude Mercedes SL: prachtig om naar te kijken en heerlijk om in te zitten.

GESPREK LACHEN VOLGENS BARMAN

‘Kunnen mijn drie favoriete cartoons aller tijden er in?’ vroeg Barman. ‘Bel me, dan leg ik het uit.’

Door Winnifred Jelier

KAMAGURKA

“Iemand uitlachen terwijl je verdrinkt. Dat is het geniale aan deze cartoon. Je associeert sterven niet met lachen. Een natuurlijke reflex krijgt hier de bovenhand.

Elk vakje in deze cartoon is op zich al grappig. Bij de eerste vakjes waarin de man ‘Help!’ roept, ben ik al vertrokken. En dan de man zonder ogen. Hij is aandoenlijk, want naïef. Hij kan de drenkeling natuurlijk niet helpen, maar gaat het toch proberen.

Een goede cartoon slaat de nagel op zijn kop. Dat doet deze tekening hier voor mij. Kamagurka tekent altijd dodelijk efficiënt. Geen streep te veel.

Als cartoonist is Kamagurka belangrijk geweest voor de ontwikkeling van mijn gevoel voor humor. Als jongere verslond ik zijn strips. Kamagurka zet clichés op zijn kop. Hij toont cynisme zonder zijn bittere kant. Kamagurka’s cartoons zag ik in de *Humo*, maar ik kocht ook zijn albums. Mijn tante, die het blad ook las, kon vanuit een rustige stilte ontsteken in een bulderlach wanneer zij Kamagurka’s grap zag.

Kamagurka’s cartoons verbergen iets explosiefs: je houdt een paar seconden je adem in en dan móet je lachen. Zo is het voor mij ook met deze cartoon. Even denk je: oh, nee, dit is te vreselijk. Maar zodra de drenkeling lacht, krijgen wij toestemming om ook te lachen. Het is een ‘release’, een bevrijding.

KRIS de CRASH TEST DUMMY

Op de smoel

Mooi volgens Barman 4

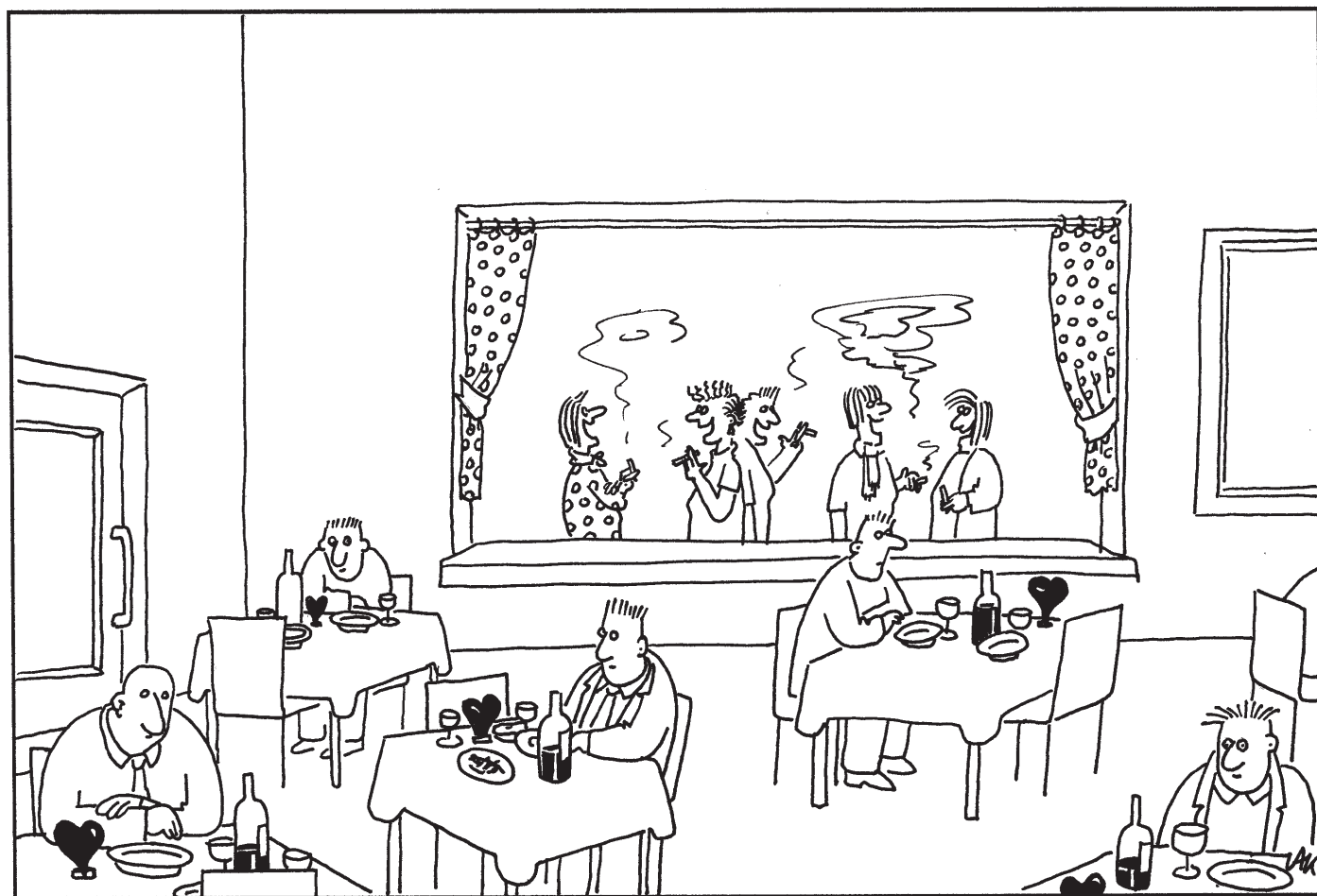
FILM

Crimes And Misdemeanors (Woody Allen)

Suspense en humor in een moraal drama over een man die alles wil en er nog in slaagt ook. Als tiener was ik gewoon verslaafd aan zijn Woody Allens 'rapid fire'-humor. Hij was in de jarig tachtig het filmische equivalent van Prince: *all killer, no filler*.

ZAK

“ België was laat met het invoeren van het rookverbod. Later dan bijvoorbeeld Nederland. Daar sloegen wij onszelf voor op de borst. Als ik nu in gezelschap ben, is het soms stressen. Want als je met een vrouw bent die niet rookt of met een fervente anti-roker, is het altijd maar afwachten of je een keer naar buiten kunt.

Ik begrijp dat mensen geen rokers in het café willen. Maar het rookverbod is voor mij een stap te ver. Roken is een ongezonde bezigheid, begrijp me niet verkeerd. Maar dat is drinken ook *for fucks sake*. De Ieren hebben het rookverbod heel anders aangepakt. Die hebben asbakken en verwarming buiten gezet. Er iets gezelligs van gemaakt. In België niet. Waarom maken de Belgen geen aparte rookcafés? Ze vinden het te ingewikkeld. Ze zijn niet bezig met de essentie. De cartoon plaatst dit prachtig. De rokers doen sociaal, terwijl de rest verweesd achterblijft. Hilarisch. ZAK heeft een gezonde afkeer van het leven en de politiek. Hij geeft je een mep in je gezicht. Een zeldzaam talent. In tegenstelling tot Kamagurka en Gumbah zoekt ZAK het in de actualiteit. ZAK is een van de beste politieke cartoonisten die ik ken. Hij heeft directe impact. *He takes no prisoners.*

GUMMBAH

“ Ik herinner me deze cartoon heel anders dan hij er in werkelijkheid uitziet. In mijn hoofd zag ik iemand die overleden is, in totale decompositie, terwijl de vliegen om hem heen zwermen. De immens snikkende vrouw is de wanhoop nabij en ontroostbaar.

Niet al deze details blijken te kloppen, misschien herinner ik me andere tekeningen van Gumbah, maar ik vind deze cartoon nog steeds steeds steengoed. Hij heeft veel kracht. Die arts, hoe hij probeert het allemaal wat te relativiseren. Geweldig. De dood is gewoonlijk iets wat we met respect behandelen. Dat is hier totaal niet het geval. Dat vind ik fantastisch. Ik vind dat je op een razende manier moet kunnen lachen om de dood.

Gumbah tekent heel verfijnd. Het kader is alles. Elk detail telt, alles dient om een zo groot mogelijk lachefect te krijgen.

Gumbah ken ik korter dan Kamagurka. Ik was al 20 jaar oud toen hij begon. De laatste tijd zie ik zijn cartoons overigens minder vaak. Hij is minder zichtbaar in de Vlaamse media dan vroeger.

Zijn cartoons zijn vaak genesteld in de spreektaal. Bij Kamagurka is dit bijvoorbeeld minder het geval. Je kunt het beeld van deze cartoon wegdenken en dan is het nog grappig.

Als ik met vrienden ben, vertel ik deze cartoon vaak na. Als mensen Gumbah kennen, maar deze specifieke cartoon niet, kunnen ze het beeld toch raden. Dat is het sterke van Gumbah.

De cartoons van Gumbah en Kamagurka hebben allebei te maken met de dood. Ik denk dat het toeval is. Het is namelijk niet zo dat ik humor alleen goed vind als het over iets wezenlijks gaat. Ik houd ook erg van slapstick. Ik vind niets zo grappig als mensen die op hun smoel gaan. Als iemand echt schade oploopt, is het natuurlijk wat anders. Maar zo niet, dan kom ik niet meer bij.